

گیابەند نستانی

سەیر رۆژگارێک

چک چک کاتژمێر تێ دەپەڕێ. گەلاکان شەونم لە ئامیز دەگرن و سروە میستیش بە بروسکە توندی دەیانوهرێنێ. وا کاتژمێرەکەم رادەوهوستی و ئەمجارە سلاوہ بووکانی یەکان دەبن بە تۆپە لە بەفرێکی تواوہ. ئاگادار بە

ئاگادار بە نەکەویتە نیو یادەوهری زوو.

خێرا ... خێرا هەموو شتی فەرماوش بکە.

با رووحت بە قەراییی چیا ی بیستوون ببینی، بەلام با لەو مەودا درێژەدا هەستت وەک مندالی بی.

بلی سەیر بی گەر بلیم هەستە سادە و جوانەکانی رۆژی گفە و بقی رویشتن و کەوتوومەتە نیو ساتنیک بی دەنگی.

تەنیام و لە شەوگاری پەپوولەکان وردە وردە دادەبریم، بەلام ئە ئی چۆن دەتوانم تەمەنم بسپیرمە شەپۆلە ئالۆزەکان.

تۆ بلی بەوہیان هەر بېم بە ریبواری ئەو شەقامە زێپینە ی کە ناتوانی بمرێنی.

تۆ بلی بەلەخانە ی تیشکی پڕ سۆرم لی بیی بە دلۆپی ئاو؟

تۆ بلی گوناھەکان چی بن؟

بلی هەر بێننەوہ؟

نا... نا دەلین گوناھەکان دەبنە چۆلەکە یەکی دەستەمۆ. لە لایە پەری بېرەوہری یەکانم دا دەزویەکی نەرم و شەنە یەکی ناسک دەبینم. لە گۆشە ی بېرەوہری یەکان و شە ی خۆشە ویستی ھاوپییان و بېرە تەسکە کانی ش زۆر دەبینم، گریانیک بی فرمیسک و بی دەنگی یەکی خەماوی دەبینم.

هەناسە یەک لە وشکانی و گولیک لە بەر دەمی وەک مار چزولە لە جەرگم هەل دەستینێ.

زۆر بېر دەکەمەوہ !!

بە کام هەنگاوہوہ ... بە کام هەستەوہ

لە کوپوہ؟

ئێوارە درەنگە و هیشتاش وشەکان بە سیمارەشی و لیلی خۆ دەنوینن و لە گەل تێپەریبونی کانی ش دلە کوتی دەمگری.

لە تەک مرۆفە هەلخەلە تینەرەکان و ... لە تەک مرۆفە بېر تەسکەکان لە بەردەم دەرگاوە گویم لە دەنگ و ھاواریکی لەرزاوہ یە!

تۆ بلی دەنگی شەقامە زێپینە کە بی ببهوی بمرێنی؟

نا... ئاخۆ دەنگی زەمین لەرزە بی.

زەوی؟

بەلی، زەویش بېزارە.

لە کی؟

ئا لەو مرۆفە ی کە لە سەری وەستاوہ و دەگری؟!

کامە گریان؟

ئەو گریانە ی کە دەبھهوی بە ئاسانی مرۆفەکان بخەلە تینێ!!!

سیاسەت لە روانگەى منداڵانى کوردستانەوه! ...

ئاسکە عوسمانى

مندالی کورد لەو کاتەوه دیتە دنیاوه، لە گەڵ کێشەکانى ئازادى، دیموکراسى، حیزبى نەتەوهیى و... تیکەڵ دەبێ، ئەوانە دەبن بە ژيانى سەرەكى ئیمە. هەستى ناسكى منداڵانى کورد بە کارە ناشیرین و ناحەقبەکانى سیاسەت و لیکدانەوهکانى دایک و باوکیان دەرهنجێ. منداڵى کورد ئەو کێشانه لە چاوهروانى دان لە پێش بە دنیا هاتنى. نابى بیرسین بۆ ئەو منداڵانە ئەوهەندە رقیان لە سیاسەتە! یان لە جارێ ئەوکاتەى دنیا چەندە لێک دوور بوو و کورد خەباتى چەکدراى هەبوو، زۆر کەمتر لە ئیستا ئەو هەستە هەبوو، ئەو کات منداڵان سیاسەتیان لە ئامیز گرتبوو، ئەى بۆ ئیستا وانیه.

ئەگەر منداڵانى دنیا، رۆژیک بیر لە سیاسەت بکەنەوه، ئەگەر بلێن رقمان لە سیاسەتە، ئەوا حەتمەن بیر لەو منداڵانە دەکەنەوه کە قوریانى سیاسەتى گەرەکانن، جا یان بوون بە قارەمانى داستانى سەربازى ون یان بوونەتە بەشیک لە تاوانبارەکانى کێشە نەتەوهیى یەکان.

ئەو منداڵانەى دنیا کە لە تەمەنى ۱۸ سالى یان لەوانە یە ئەو کاتیش زۆر بە کەمى بیر لەو بابەتە بکەنەوه، منداڵى کورد لە تەواوى ژياناندا ئەو کێشەى سەرەکیان دەبێ، ئەگەر بیر لە منداڵانى جیلى پێش ئیستا بکەینەوه، هیچ کات ناتوانین بلێن منداڵان سیاسەتیان خۆش ویستوو، بەلام ئەوهى کە ئیمە بە سیاسەتەوه دەبەستى، ئەوهیه کە منداڵانى کورد خۆیان ئاگادارى هەموو ئەو زولمانە بوون کە دوژمنانى کورد دژى کوردیان کردو، هەر لەو کاتەى باوکیان لە شەردا شەهید بوون یان دایکیان کەوتۆتە بەر تۆپ باران، منداڵانى هەستیان بە کەلینیک کردو، کە ئەو زولمە نەهیلێ، لەوانە یە ئەوان خۆیان دانەنابى بۆ کارێکى لەو جۆرە بەلام کە گەرەکان هانیان داوان و تەنانەت لە نووسینی چیرۆک و شیعری منداڵان دا ئەو شتانه زەق بوونەوه، زۆر شتى وه: ئیستعمار و شۆرپ و... لە چوارچۆیهى ئەدەبیاتى منداڵان دانراوه. بە هەر شیوهیهکى تر منداڵان یان وادار کردووه بەو هەستە، هەر چەندە تیکەیشتنیکى سەرەتایى یە بەلام ئەو منداڵانە ئەو تیکەیشتنە سەرەتایى یە یان بەس بوو بۆ گۆرپى ئەو هەستە خەیاڵ ئاسایهى لە لایان دروست ببوو لە بارهى شۆرپ و چەکارو تەنانەت پێشمەرگەو شەپش... لەوانە یە ئەو سیاسەتەى گەرەکانى ئەو کات بەرامبەر منداڵەکانیان لە کاتى خۆیدا باش بووبى، چونکى ئەوان ئاگادارى منداڵانى هاوتەمەنى خۆیان لە دنیاى دەرەودا لە گەڵ پێویستى نیشتمان هەن. بەلام منداڵى ئیستا جیاوازه ئەو منداڵانەى کە دەبینن، دنیا لەوان پێشکەوتوترە، دەبینن خۆشەختى لە لایان خەیاڵ، کە دەزانن ئەوانەى بەسەریان هاتوو لە دەستى سیاسەتە، کە لە دەرەوهن هەست دەکەن غەریبن، کە لە نیشتمان هەست دەکەن بەجى ماون، سیاسەت ئارەزوو خۆشەکان بکوژى منداڵ بۆ چیهتى؟ لە لایهکى تریشەوه کە دەبینن گەرەکان زۆر شت دەلێن زۆر شوعار دەدەن و لە کاریشدا ئەوانە نابینى، منداڵ تووشى کێشەى دەرەوهى دەبێ، ئەوهیه کە تەواوى حیزبه عیلمانیەکانى کوردستان داواى یەکسانى و دیموکراسى دەکەن کەچی ئیستاش کە منداڵەکان یان (لەرەکان) تووشى یەکتر دەبن دەلێن: "کە هەوالیکت لى بیست ئاگادارم کەوه!" چۆن دەتوانین باوەر بکەین کە هوى دەرەدەریمان حەقە. ئەگەر سیاسەت کارێکى باشە بۆ گەرەکان سیاسەتەکیان بە کردار نیه؟... "یا بۆ هەتا ئیستا بە هیچ نەگەیشتووین". خۆمان بەراورد کەین لە گەڵ دنیا دەگەینه ئەو ئەنجامهى سیاسەت بۆ منداڵان خراپە، سیاسەت بەرامبەر ئیمە بى رحەمە. منداڵیک لە ولاتانى تر هیشتا سەرۆکی گەرەترین ولاتى دنیا ناسى کەچی من منداڵى کورد بەحسى سیاسى دەکەم و بنەماکانى دەولەت و مافى مرۆڤ لە روانگەى دایک و باوکەوه لێک دەدەمهوه!...

مندالی کورد ئەوهى رۆژیک سیاسەتى بینیبى بریارى داوه کە گەرەبوو دوور لە سیاسەت بژی...

ھەندىن جار مامۆستاكەشم ناھىيلىت بچمە ژوورەوھە

ھانا ناسرى

لەم دىنبايەدا ھەندىك بىنەمالە ھەن كە زۆر ئاوارەن و بەدبەختى زۆريان ديوە لە ژياناندا ئىستا من باس لە يەككە لەو بىنەمالانە دەكەم كە يەككە لە ئەندامانى ئەو بىنەمالەيە ژيانى خۆى باس دەكات: من كچىكى تەمەن (۱۸) سالم لە بىنەمالەيەكى ھەژارم و دايكم پىرو پەككەوتەيە ھىچى پىن ناكرى و باوكىشم تەمەنىكى زۆرى ھەيە، بەلام لە گەل ئەوھشدا ھەر بەيانى زوو ھەلدەستى و دەچىتە دەرەوھەو ئىوارە يان شەو دىتەوھە بۆ مالى، برايەكى بچوكىشم ھەيە تەمەنى (۹) سالەو بە ھۆى ئەوھى كە ھەردوو چاوى كويزە ناتوانى بچىت بۆ قووتابخانە لە بەر ئەوھە بەيانى لە گەل باوكم دەچىت بۆ ئىش كردن و ئىوارە لە گەل باوكىشم دىتەوھە، بۆ خۆشم لە قووتابخانەم و خەرىكى دەس خويىندىم، بەيانى دەچم بۆ قووتابخانەو ھەندى بار وەدوا دەكەوم چونكە دەبىت باوكم و براكەم بەرپى بكەم و نانىش بدەم بە دايكم ئىنچا بىرۆم بۆ قووتابخانە، ھەندى جار مامۆستاكەشم ناھىيلىت بچمە ژوورەوھە، بە راستى نازانم چى بكەم؟ بىزار بووم لە ژيان! شەوان كاتىك دەنووم لەناو پىخەفەكەمدا بىر لەوھە دەكەمەوھە كە خاوى گەرە ئەو ھەموو بەخشەندەگىيەى ھەيە بەلام تەنھا چارەككە لەو بەخشەندەگىيەى وەبەر من نەكەوتوھە، ھەمىشە لە دللى خۇمدا دەلئىم: خوايەگيان منت بۆچى خولقاندوھە تۆ بۆ خۆت دەزانى لەو دىنيا پان و بەرىنەى كە بۆ خۆت دروستت كردوھە جىگەى من نابىتەوھە، و ھەمىشە لەبەر خوا دەپارئىمەوھە كە من رزگار بكات لەم دىنبايە ھەر وەك چۆن دروستى كردوم ھەر ئاواش لەناوم بەرپىت، بەلام ھەندى جارىش دەلئىم ئەگەر من بچم بۆ ئەو دىنبايەى كە لەوئىش جىگەم نابىتەوھە چونكە بە راستى من شتىكى زيادىم. ئەمە ئىستا لەوھە زياتر نامەھوئى باسى ژيانى خۇمتان بۆ بكەم چونكە بەدبەختى و ئاوارەيى من زۆر لەوھە زياترە كە بىرى لىدەكەنەوھە.

دوو كۆپلە شىعر

سزا

گەر ئىوارەيەك
چەقۇى بى مەيلى بىخەيتە قورگى سەوزى ئەوئىنم
سىدارە ھەلخەى بۆ نامەكانم و
بشكىنى پەپو بالى فرىنم
لىت نارپەنجىم و
ناشەيلىم شىعرم
حاشا لە وئىنەى ناوى خۆشت كەن
بەس رادەسپىرم
لە وشەى لىوى قەلەم و پەخشان
بۆ تا ھەتايە فەرامۆشت كەن
بە دەريا بلئىن
ئەگەر بترسى لە زمانى درىژى ئەم جۆگەلانە
كە ناخيان لىورپىژ لە تارىكىيەو
بۆ كرمى درۆ بۆتە ھىلانە
بە دەريا بلئىن
گەر بە شەپلاخەى شەپۆلى ياخى
دەمى جۆگەلەى بۆگەن نەشكىنى
ئەگەر لە ژوانى باران بترسى و
بۆ ماچى ھەتاو سەر ھەلئەھىنى
زۆر پى ناچى عەشقى دەژاكى و
ئەوئىش وەك پايىز رەنگ پەپو دەبى
ناسنامەى دەرياي لە چنگ دەردىنن
وەكوو جۆگەلە بۆگەنيو دەبى

"چاوەروان"